

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Trondheim, 15.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/10312

Saksbehandler:
June Larsen Ydsti

Uttalelse til høringen av revisjonsdokumentet for Åmela-reguleringen

Miljødirektoratet vurderer at hensynet til anadrom fisk i de berørte vassdragene Åmela, Norddalselva (Vikelva), Åheimselva og Stårheimselva er viktigste tema i vilkårsrevisjonen for konsesjonen til Åmela kraftverk. Det er stilt krav om slipp av minstevannføring i to av vassdragene, men kunnskapsgrunnet om behovet for og effekten av dette er mangelfull. Vi mener derfor at det må gjennomføres følgende undersøkelser:

I de anadrome vassdragene Åmela, Norddalselva, Åheimselva og Stårheimselva, bør det utføres:

- **Hydrologiske undersøkelser**, som tar sikte på å identifisere hydrologiske flaskehalsar som kan ha påvirkning på fiskebestandene i alle de fire vassdragene. Inkludert i undersøkelsene må det inngå **kartlegging av vanndekt areal ved ulike vannføringer**, som representerer både dagens situasjon og vannføringsøkninger som følge av ulike nivåer av minstevannføringslipp
- I Stårheimselva bør det i tillegg utføres **fiskebiologiske undersøkelser**, i form av ungfiskregistrering, gytefiskregistrering og habitatkartlegging som inkluderer kartlegging av elveklasser, skjul og substrat. I Norddalselva bør det utføres **gytefiskregistrering**.

Vi viser til høring av revisjonsdokument for Åmelavassdraget, Vanylven og Volda kommuner i Møre og Romsdal, og Stad kommune i Vestland, datert 27.06.2022.

Bakgrunn

For konsesjoner gitt etter vassdragsreguleringsloven og industrikonsesjonsloven er det lov hjemmel til å revidere konsesjonsvilkåra etter 50 år for konsesjoner gitt før 1992 og 30 år for konsesjoner gitt etter 1992. Revisjonstilgangen gir primært adgang til å sette nye vilkår for å rette opp miljøskader og ulemper som er oppstått som følge av utbyggingene.

Åmela-reguleringen ble fastsatt ved Kongelig resolusjon av 16. juni 1972 til erverv av bruksrett til og regulering av Åmelavassdraget m.v. Seks reguleringsmagasiner og ett bekkeinntak omfattes av reguleringen, og alle er knyttet til Åmela kraftverk, som har en normalproduksjon på 129 GWh/år. Reguleringen hører til Møre og Romsdal fylke, men berører også Vestland fylke.

Reguleringen berører anadrome strekninger i Åmelavassdraget, Norddalselva (Vikelva) og Åheimselva i Møre og Romsdal, og Stårheimselva i Vestland. Alle vassdragene er påvirket, i varierende grad, av at det er fraført vann fra det naturlige nedbørfeltet.

På bakgrunn av krav fra elveeierlag og grunneiere tilknyttet Åheimselva og Norddalselva, som ble støttet av Vanylven kommune, vedtok NVE i 2021 å åpne revisjonssak. Kravene gjelder i hovedsak minstevannføring og biotopjusterende tiltak, med formål om å bedre forholdene for anadrom fisk. På oppfordring fra NVE har Tussa Energi AS utarbeidet et revisjonsdokument i forbindelse med revisjon av konsesjonsvilkår for reguleringen av Åmelavassdraget. Revisjonen gir tilgang til å revidere konsesjonsvilkårene og manøvreringsreglementet, og ikke selve konsesjonen.

Det ble også fremsatt et krav om blant annet minstevannføring, knyttet til Åmela. Dette ble innsendt av en grunneier. Kravet er ikke hensyntatt i revisjonsdokumentet på grunn av en misforståelse om hvilket vassdrag det dreide seg om.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet vurderer at det er miljøforholdene for laks og sjøørret i vassdragene Åheimselva, Norddalselva, Åmela og Stårheimselva som er viktigste tema i denne saken, og som vi vil ha fokus på i vår uttalelse. Det er også av betydning at de berørte vassdragene har forekomster av truede arter. Alle fire vassdrag har forekomster av ål, og i Åheimselva er det i tillegg en stor og livskraftig bestand av elvemusling.

Revisjonsrapporten

I NVE og Miljødirektoratets gjennomgang av vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022 (NVE rapport 49/2013), er Åmela og Stårheimselva oppført som påvirkede vassdrag og vurdert til å være i kategori 2.1 (ikke prioritet). I rapporten vurderes temaet anadrom fisk i de to elvene å ha middels verdi, og reguleringspåvirkningen vurderes som liten. Det blir ikke pekt på noen aktuelle tiltak for vassdragene i rapporten.

Vi presiserer at de to vassdragene Norddalselva og Åheimselva, som vi anser som kanskje de viktigste anadrome vassdragene i denne saken, feilaktig mangler i NVE-rapport 49/2013 for Åmelareguleringen. Disse to vassdragene representerer blant annet verdier i form av anadrome fiskebestander og truede arter. Spesielt må det nevnes at Åheimselva har bestand av elvemusling.

For å unngå at denne feilen får uheldige konsekvenser i det videre, mener vi at alle fire berørte vassdrag under Åmela-reguleringen bør hensyntas på lik linje i denne saken.

Om de berørte anadrome vassdragene og reguleringspåvirkningen

Åmela – Møre og Romsdal

I Åmelavassdraget (094.1Z) er det ifølge [Lakseregisteret](#) en 0,4 kilometer lang anadrom strekning. Vassdraget skal opprinnelig ha hatt en laksebestand, men man har i dag manglende kunnskap om denne og bestandstilstanden står som "Ikke registrert". Sjøørretbestanden i Åmela er registrert med "svært dårlig" bestandstilstand, og med vannkraft som stor påvirkningsfaktor. Vassdraget er stengt for fiske på anadrome fiskebestander, og har derfor ingen fangststatistikk i nyere tid.

I følge Qvadis/Vann-Nett har Åmelareguleringen fraført vann i en slik grad at man nå har så lite som 11-25 % av normal årsavrenning igjen i den anadrome delen av Åmela.

Det ble foretatt ungfiskundersøkelser og habitatkartlegging i Åmela i 2021, i forbindelse med kartlegging av sjøørretvassdrag i Volda kommune. Rapporten ble først publisert 10.11.22. Det ble ikke funnet laks i vassdraget verken i 2018 eller i 2021, og rapporten fra 2021-undersøkelsene konkluderer med at Åmela er relativt lite påvirket av fysiske inngrep, men at vannkraftreguleringen sannsynligvis har redusert fiskeproduksjonen betydelig. Det antydes blant annet at den lave andelen gytearealer som ble registrert i elva, kan skyldes at elveleiet og substratfordelingen er formet av langt større vannmengder enn det som i dag renner i elva. Videre anbefales i rapporten at det bør slippes en minstevannføring i elva, og at nivået på minstevannføringen bør vurderes ut ifra vanndekket areal ved ulike vannføringer. I tillegg anbefales det at det legges ut gytegrus på aktuelle plasser i elva.¹ Det er imidlertid ikke foretatt en hydrologisk variasjonsanalyse i vassdraget, som spesifikt har tatt sikte på å vurdere eventuelle regulerings effekter av Åmela-reguleringen.

Oppsummert for Åmela mener vi at det bør utføres hydrologiske undersøkelser for å kunne vurdere minstevannføring.

Norrdalselva (Vikelva) – Møre og Romsdal

Anadrom strekning i Norrdalselva (093.3Z) er ifølge Lakseregisteret 2 kilometer lang og ender ved Sarpefossen. Vassdraget har bestander av både laks og sjøaure, hvor laksen er klassifisert med bestandstilstand "god/svært god" og sjøaurebestanden er registrert med "svært dårlig" bestandstilstand. Vannkraft er vurdert som liten påvirkningsfaktor. Vassdraget er verken åpent for fiske av laks eller sjøørret, som følge av svært lavt høstbart overskudd. Fangstrapportene fra 1970 – 2004 viser fangstnedgang etter regulering, og etter 2004 (21 laks) er det ingen offisiell fangststatistikk for vassdraget.

Ca. 19 % av det totale nedbørsfeltet til Norrdalselva er fraført som følge av reguleringen. Ved anadrom grense (fossen) utgjør dette ca. 25 % reduksjon i vannføringen som eksisterte før regulering. Effekten av fraføringen kan imidlertid være større enn disse tallene gir inntrykk av, da fraføringen fra Norrdalselvas nedbørsfelt i stor grad omfatter høyereliggende områder med sen snøsmelting. Dette kan medføre en særlig redusert vannføring utover sommeren.

---

¹ Hanssen, E.M. & Kambestad, M. 2022. Kartlegging av sjøørretvassdrag i Volda i 2021. NORCE LFI Rapport nr. 457, 141 s

Det er ikke gjennomført fiskebiologiske undersøkelser i vassdraget før i 2018. I en rapport i samlet plan fra 1986 står følgende om anadrom fisk i vassdraget: "laks- og sjøørretfisket har de senere år slått feil og en antar fra lokalt hold at overføringen av vann, med økt forurensning og begroing til følge, er hovedårsaken til det." Sweco har på oppdrag fra Tussa Energi AS utført fiskebiologiske undersøkelser i 2018, med fokus på habitatkartlegging og utforming av tiltaksplan for avbøtende habitattiltak. Fiskeundersøkelsene viste blant annet lave tettheter av både laks og ørret. Gyteområder ble identifisert som habitatflaskehals i vassdraget, og det er utformet en tiltaksplan som inkluderer tiltak for å skape mer variasjon i vannhastighet, sikre mer stabilt vanndekt areal, og tilrettelegge gyteområder. Undersøkelsene har imidlertid ikke kartlagt eventuelle hydrologiske flaskehals eller vurdert om vannkraftpåvirkningen kan ha medført slike. Det er for eksempel ikke vurdert om dagens vannføringsregime, uten minstevannføring, er en flaskehals, men har kun tatt utgangspunkt i det potensialet som ligger innenfor det vannføringsregimet som eksisterer i dag.

For øvrig vil vi bemerke at selv om Sarpefossen regnes som vandringshinder for anadrom fisk, kan det ikke utelukkes at enkelte fisk vandrer opp ved høy vannføring. Etablering av fisketrapp forbi Sarpefossen har derfor blitt foreslått som kompensierende tiltak fra lokalt hold. Om en eventuell fisketrapp kan være aktuell, kan først vurderes når man har mer kunnskap om effekten av ulike vannføringer i vassdraget.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL) sin vurdering av bestandstilstanden for laks til "god/svært god" står i kontrast til det faktum at Norddalselva er stengt for fiske grunnet svært lavt høstbart overskudd, og at fiskebiologiske undersøkelser har vist lav tetthet av anadrom fisk i elva. Disse motstridende vurderingene av fiskebestandenes nåværende tilstand, taler for at det er behov for et grundigere kunnskapsgrunnlag for vassdraget.

Oppsummert for Norddalselva mener vi at det bør utføres gytefiskregistrering for å få mer kunnskap om voksenfisk-bestandene i vassdraget, i tillegg til hydrologiske undersøkelser for å kunne vurdere minstevannføring.

Åheimselva – Møre og Romsdal

I Åheimselva (092.Z) er det ifølge [Lakseregisteret](#) en 8,4 kilometer lang anadrom strekning opp til Rustefossen, med bestander av både laks og sjøørret. Tussa Energi AS skriver i sitt revisjonsdokument at "tilstanden til elva med hensyn til fisk blir vurdert som god av vitenskapelig råd". Det stemmer for laksen i Åheimselva, som er klassifisert med bestandstilstand "god/svært god". VRL sin vurdering står imidlertid i kontrast til funnene i de nyeste fiskebiologiske undersøkelsene, som viste lave tettheter av både laks og sjøørret.

Sjøørretbestanden i Åheimselva ble ved siste vurdering registrert med "dårlig" bestandstilstand. Vannkraft er vurdert som en påvirkningsfaktor i størrelsesordenen "liten" for begge bestandene. Vassdraget er åpent for fiske etter både laks og sjøørret, men stenges ved lave vannføringer.

Elveeierlaget for Åheimselva (kravstiller) hevder at det er stor forskjell på hvor mye fisk som går opp i vassdraget ved god vannføring, sammenliknet med ved lav vannføring. De viser blant annet til forskjellen i antall fiskedøgn og fangst i elva mellom et tørt og et vått år, eksempelvis 2021 og

2022. Forskjellen var da på 8 kontra 52 fiskedøgn, og fangst på 356,7 kg laks kontra 1.805,5 kg laks. Vassdraget var knapt åpent for fiske i 2021 på grunn av lave vannføringer. Dette indikerer at elva er utsatt i spesielt tørre år/perioder, og at i slike perioder kan fraføringen ha stor betydning.

Åheimselva har også en livskraftig bestand av den truede arten elvemusling, og er vurdert til å ha svært høy verneverdi i forhold til etablerte kriterium². Vi viser også til NVE-rapport 49/2013 og kriteriene for vurdering av miljøverdi, hvor verdifulle naturtyper og arter (vanntilknyttede) påvirker vassdragets verdivurdering for verdikategorien "øvrig naturmangfold".

Elvemuslingbestanden ble registrert i områder på elvestrekningen mellom Gusdalsvannet og ned til elveutløpet, og benytter ungfisk av laks som verstfisk². I første rekke er det årsyngel (0+) som fungerer som effektiv vertsfisk for elvemusling.

Sweco har på oppdrag fra Tussa Energi AS utført fiskebiologiske undersøkelser i 2020 i Åheimselva, også her med fokus på habitatkartlegging og utforming av tiltaksplan for avbøtende habitattiltak. I likhet med Norddalselva viste undersøkelsene i Åheimselva lave tettheter av både laks og ørret. Habitatflaskehalsen som ble identifisert var blant annet få gyteområder med lang avstand mellom, lange strekninger med lite skjul, vandringshindre, manglende kantvegetasjon og mye sand i substratet. Tiltak som ble foreslått var å lage elv-i-elva, utlegging av steinblokker, oppretting av dypere områder i elva, tilførsel av gytegrus og tiltak mot tilgroing. Heller ikke her har undersøkelsene kartlagt eventuelle hydrologiske flaskehalsen eller vurdert om vannkraftpåvirkningen kan ha medført slike. De har kun tatt utgangspunkt i det potensialet som ligger innenfor det vannføringsregimet som eksisterer i dag.

Oppsummert for Åheimselva mener vi at det bør hydrologiske undersøkelser for å kunne vurdere minstevannføring.

Stårheimselva - Vestland

Anadrom strekning i Stårheimselva (089.42Z) er på 1,2 kilometer opp til absolutt vandringshinder i Keilshølfossen, og elva munner ut i den nasjonale laksefjorden Nordfjord. Ifølge Lakseregisteret har vassdraget ingen selvreproduserende bestand av laks, men har en bestand av sjøørret som er registrert med bestandstilstand "dårlig". Vannkraft er vurdert til å ha liten påvirkning på sjøørret i Lakseregisteret, men er registrert med middels påvirkning i Vann-Nett. Vassdraget er for tiden stengt for fiske etter laks og sjøørret på grunnlag av manglende fangstrapportering.

Øvre deler av Stårheimselva er i stor grad tørrlagt på grunn av overføringen, noe som også er nevnt i revisjonsdokumentet. Tussa Energi AS er pålagt minstevannføring i Stårheimselva i Åmelaskjønnen (datert 2. og 3. februar 1977) for å sikre vann til fruktdyrkingen på gårdene i området. Kravet står registrert som pålegg i Vann-nett og gjelder en minstevannføring på 0,075 m³/s sommerstid og 0,03 m³/s vinterstid, noe som ligger litt under beregnet alminnelig lavvannføring (hhv. 0,072 og 0,047 m³/s). Som Tussa Energi AS selv nevner i revisjonsdokumentet, er dette vannslippet ikke praktisert de siste 20-25 år.

---

² [Sægrov, H., S. Kålås, S. & B.A. Hellen 2010. Ferskvassbiologiske undersøkingar i Åheimsvassdraget i 2009. Rådgivende Biologer AS, rapport 1335, 45 sider.](#)

I forbindelse med planer om utbygging av kraftverk med bekkeinntak i Stårheimselva, i regi Stårheim Kraft AS, ble det i 2014 blant annet foretatt fiskebiologiske undersøkelser av Rådgivende Biologer. Undersøkelsene viste lave tettheter av laks og sjøørret, kun sporadisk gyting av laks og varierende innslag av årganger hos sjøørret. Det var generelt gode oppvekst- og gyteforhold i elva, med unntak av et område på 40-50 meter.³ Det er ikke foretatt hydrologiske eller fiskebiologiske undersøkelser i nyere tid som vurderer eventuelle regulerings effekter av Åmelareguleringen på Stårheimselva.

Oppsummert for Stårheimselva mener vi at det bør utføres fiskebiologiske undersøkelser for å få mer kunnskap om fiskebestandene i vassdraget, i tillegg til hydrologiske undersøkelser for å kunne vurdere minstevannføring.

Behov for økt kunnskapsgrunnlag

Kravene som ble fremsatt i denne revisjonssaken omhandler i hovedsak krav om minstevannføring og gjennomføring av andre tiltak for å bedre fiskeproduksjonen i Norddalselva, Åheimselva og Åmela.

Fraføring av vann er den enkeltfaktoren som har størst negativt potensial for fiskeproduksjonen. Det påvirker en rekke forhold som hydromorfologi, vanddekt areal, temperaturforhold, vannkjemiske forhold, konektivitet, næringstilgang for ungfisk og oppvandringsforhold for voksenfisk. Alle regulerte vassdrag har sine særpreg, og det er ikke etablert noen klar sammenheng mellom omfang av fraføring og hvilke biologiske effekter som kan forventes. Likevel har man generelle erfaringer som tilsier at fraføring av vann i et visst omfang, vil påvirke en rekke hydromorfologiske forhold som redusert middelvannføring, redusert lavvannføring, redusert omfang på dimensjonerende flommer, redusert konektivitet, redusert vann dybde, redusert vannhastighet, redusert vanddekt areal og endringer i sedimenttransport. Noen av disse negative effektene vil være synlig umiddelbart, mens den gradvise habitat-degraderingen først kan være påviselig flere tiår etter utbygging⁴.

Vassdragsreguleringer påvirker i stor grad den naturlige vannføringen, og vil derfor kunne endre habitatet til muslinger ved at variabler som flom, vannhastighet, vanddekt areal og substratkvalitet påvirkes⁵. Elvemuslingen har strenge habitatkrav, og vannkraftreguleringer kan derfor potensielt føre til betydelige forstyrrelser. Utbredelsen av muslinger vil normalt være begrenset av laveste vannføring i løpet av året. Flomvannføring i vassdrag er også viktig for elvemuslinger, ettersom de medfører transport av finpartikulært materiale ut av vassdraget. Ved vassdragsregulering dempes gjerne flommene

---

³ KAMBESTAD, M. 2014. Stårheim kraftverk i Stårheimselva, Eid kommune. Fiskeundersøkelser i 2014, med konsekvensutredning for fisk. Rådgivende Biologer AS rapport 1962, 21 sider, ISBN 978-82-8308-108-4.

⁴ [Johnsen, B.O., Arnekleiv, J.V., Asplin, L., Barlaup, B.T., Næsje, T.F., Rosseland, B.O. & Saltveit, S.J. 2010. Effekter av vassdragsregulering på villaks. Bok 3 i kunnskapsserien for laks og vannmiljø. Kunnskapssenter for laks og vannmiljø, Namsos.](#)

⁵ Magerøy, J.H., Wacker, S., Foldvik, A. & Larsen, B.M., 2020. Elvemuslingens leveområde. Hvilke landskaps- og habitatvariabler påvirker utbredelse, tetthet og rekruttering hos elvemusling? NINA Rapport 1744. Norsk institutt for naturforskning

ved at vannet magasineres. Dette medfører en opphopning av finstoff på elvebunnen som vil kunne skape ulevelige forhold for de minste muslingene⁶. Elvemuslingen er også avhengig av en viss forekomst av sin vertsfisk i vassdraget.

Formålet med en vilkårsrevisjon, er å se om man med dagens kunnskap kan gjøre endringer som kan avbøte på den skade og ulempe reguleringen har medført, og som ligger innenfor et akseptabelt nivå av krafttap sett i et kost/nytte-perspektiv. For å si noe om hvilken miljøeffekt en endring i vannføringsregimet vil kunne medføre for anadrom fisk og elvemusling, må man ha kunnskap om vassdragets hydrologi og utforming, og hvilket vanndekt areal man kan forvente i de ulike deler av vassdraget ved ulike vannføringer. Dette må sees i sammenheng med fiskebiologiske undersøkelser, inkludert habitatkartlegging. Dette vil gi en pekepinn på hvilken effekt reguleringen har hatt på fiskeproduksjonen i elva, og hva som kan være en aktuell minstevannføring i vassdraget av hensyn til fisken. Videre må dette vurderes opp imot estimert krafttap ved ulike nivåer av vannslipp for minstevannføring.

Undersøkelsene som er gjort av Sweco i Norddalselva (2018) og Åheimselva (2020) er relevante i form av at de vurderer mulighetene for å utføre avbøtende habitattiltak. Dette kan være gode og aktuelle tiltak som gir effekt i vassdragene, og det er positivt at regulanten er innstilt på å bidra til å gjennomføre slike tiltak. Undersøkelsene har imidlertid kun tatt utgangspunkt i dagens situasjon og potensial for vassdraget, det vil si med gjeldende vannføringsregime. De har ikke inkludert hydrologiske undersøkelser eller vurderinger som tar sikte på å undersøke hvilken effekt det eventuelt kan ha på fiskeproduksjonen dersom vannføringsregimet justeres. For øvrig er det ofte en forutsetning for effekten av habitattiltak, at det er tilstrekkelig med vann i vassdraget til at tiltakene fungerer optimalt på både kort og lang sikt. Eventuelle habitattiltak og behovet for slike må sees i sammenheng med vannføringsregimet og hydrologiske vurderinger. Habitattiltak kan pålegges med hjemmel i moderne konsesjonsvilkår som vi forventer blir innført i ny revidert konsesjon.

I revisjonsdokumentet har Tussa Energi AS kun benyttet beregninger for Q95 for å angivannslipp i Norddalselva og Åheimselva. I Åheimselva peker de på at slippet vil ha liten effekt på vannføringskurven, og tilsvarende lite effekt på forholdene for anadrom fisk. Uten å ha en kartlegging av elveprofil og vanndekt areal, mener vi det er et tynt grunnlag å basere effekten av et minstevannslipp på. Beregninger av vanndekt areal tar hensyn til elvas fysiske utforming ettersom elver med slake elvebredder vil fylles med vann på en annerledes måte enn elver med brattere eller tilnærmet vertikale elvebredder. På denne måten kan man vurdere hvor høye vannføringer som kreves for "å fylle opp elva" slik at det dannes vanndekkede leveområder av tilfredsstillende størrelse. For å etablere sammenhengen mellom vannføring og vanndekket areal kan man benytte visuelle observasjoner ved ulike vannføringer, eller hydrauliske modeller.

Miljødirektoratet mener at kunnskapsgrunnlaget i denne saken er for mangelfullt til å kunne vurdere en eventuell effekt av minstevannføring på den naturlige fiskeproduksjonen i de berørte vassdragene, opp imot kostnaden det vil medføre å endre manøvreringsreglementet for Åmelareguleringen. Det må utføres undersøkelser som kartlegger og beregner vanndekt areal ved ulike vannføringer, og som tar sikte på å identifisere eventuelle hydrologiske flaskehalser i alle de fire

---

⁶ [Handlingsplan for elvemusling 2019 - 2028](#)

berørte anadrome vassdragene. I tillegg mener vi at det må inkluderes fiskebiologiske undersøkelser i Stårheimselva, ettersom at det generelt ikke finnes mye kunnskap om vassdraget, og det gjeldende kravet til minstevannføring ikke har blitt etterfulgt i nyere tid. Gytefiskeregistrering i Norddalselva bør også inkluderes, ettersom at man ikke har oppdatert kunnskap om bestanden av voksenfisk i vassdraget. Miljødirektoratet har hjemmel i gjeldende konsesjon til å pålegge slike undersøkelser, men foreslår dette inkludert i tilleggsutredningen for å unngå ytterligere forsinkelse i saken.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Raoul Bierach
seksjonsleder

June Larsen Ydsti
seniorrådgiver